

I. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3000-1100 π.Χ.)

6. ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Τι γνωρίζετε για τη μυκηναϊκή θρησκεία;

α) οι θεοί:

- πριν την αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β', θεωρείται ότι η θρησκεία των Μυκηναίων συμπίπτει με αυτή των
- ωστόσο, μετά την αποκρυπτογράφηση των πήλινων πινακίδων της Γραμμικής Β', αποδεικνύεται ότι οι Μυκηναίοι λατρεύουν όλους τους μεγάλους Θεούς της αρχαίας Ελλάδας όπως τους, Ήρα,, Άρτεμη, Άρη αλλά και το Διόνυσο
- δεν εμφανίζεται η λατρεία του θεού
- στη μυκηναϊκή θρησκεία αναμφίβολα κυριαρχεί μια, άγνωστη κατά τα άλλα, θεότητα που προσφωνείται ως (δηλαδή “σεβάσμια”), στην οποία προσφέρονται, αρωματικά έλαια, μαλλί και

β) οι χώροι λατρείας:

- οι μυκηναίοι δεν χτίζουν μεγάλους
- λατρεύουν τους θεούς τους σε μικρά ιερά

γ) το ιερατείο:

- αποτελείται από άνδρες και
- αποτελεί μια ιδιαίτερη τάξη
- διαχειρίζεται την των ιερών

Τι γνωρίζετε για τις μορφές μυκηναϊκής τέχνης και μεταλλοτεχνίας:

- η μυκηναϊκή τέχνη αναπτύσσεται ήδη από την ύστερη εποχή του Χαλκού (1600-1100π.Χ)
- εμφανίζεται στα κέντρα ανάπτυξης του μυκηναϊκού πολιτισμού (Μυκήνες, Τίρυνθα, Πύλος, Θήβα)
- έχει έντονη επίδραση από την τέχνη των

α) ζωγραφική:

- τα ανάκτορα διακοσμούνται με που έχουν έντονη επίδραση από τις μινωικές

β) κεραμική:

- είναι εμφανής η επίδραση της μινωικής κεραμικής
- ρυθμός (δηλαδή η διακόσμηση με μεγάλες και πλούσιες εικόνες και όχι απλώς με γραμμές και γεωμετρικά σχήματα), ένας αξιοπρόσεκτος ρυθμός ο οποίος παρουσιάζεται σε και αφορά παραστάσεις ανθρώπων, ζώων, πουλιών, ψαριών και σκηνές με

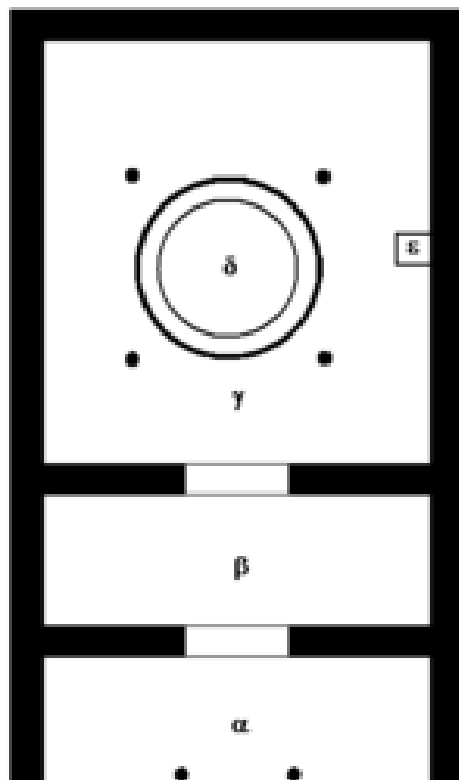
γ) μεταλλοτεχνία:

- από χρυσό και ασήμι (ή και από άλλα πολύτιμα υλικά)
- διάφορα πολυτελή αντικείμενα, από χρυσό, ασήμι και άλλα πολύτιμα υλικά, τα οποία μαρτυρούν πλούτο, δύναμη αλλά και την επικοινωνία των Μυκηναίων με άλλους λαούς (Μινωίτες, Αιγύπτιοι, λαοί της Ανατολής):
 - i. σκεύη με ανάγλυφες παραστάσεις ή ειδυλλιακές σκηνές (χαρακτηριστικά είναι τα χρυσά του Βαφειού¹)
 - ii. και εγχειρίδια στολισμένα με χαρακτηριστικές σκηνές από κυνήγι ή από όμορφες και ήρεμες ειδυλλιακές εικόνες
 - iii. χρυσές νεκρών βασιλιάδων οι οποίες βρέθηκαν σε μυκηναϊκούς τάφους

1 Πρόκειται για χρυσά κύπελλα τα οποία βρέθηκαν στο θολωτό τάφο του Βαφειού, στη Λακωνία. Διακοσμούσαν με ανάγλυφες σκηνές εξημέρωσης ταύρων μέσα σε φυσικό τοπίο. Θεωρούνται έργα τεχνιτών από την Κρήτη και χρονολογούνται τον 15^ο αιώνα π.Χ.

Να περιγράψετε ένα τυπικό μυκηναϊκό ανάκτορο:

- οι Μυκηναίοι χτίζουν τα ανάκτορά τους σε υψώματα (.....)
- οχυρώνουν τα ανάκτορα με γιγαντιαία, γνωστά ως, που απαρτίζονται από τεράστιους ογκόλιθους
- τα μυκηναϊκά ανάκτορα έχουν απλό σχεδιασμό, είναι λιτά και απέρατητα, αντικατοπτρίζοντας με αυτό τον τρόπο τη διαφορετική νοοτροπία του Μυκηναίου σε σχέση με το Μινωίτη

Το μέγαρο έχει τη μορφή ορθογώνιου παραλληλόγραμμου κτηρίου, με είσοδο στη μία στενή του πλευρά. Από έξω προς τα μέσα συναντάμε διαδοχικά:

α: μια ανοιχτή προς την είσοδο, στην είσοδο της οποίας υπάρχουν δύο κίονες

β: έναν ο οποίος βλέπει στην αυλή του ανακτόρου

γ: μια μεγάλη αίθουσα, το κύριο δωμάτιο, το οποίο αποτελεί το χώρο υποδοχής

δ: μια χαμηλή κυκλική, η οποία βρίσκεται στο κέντρο της μεγάλης αίθουσας και περιβάλλεται από τέσσερις κίονες

ε: το βάθρο του θρόνου (δεν σώζεται σε όλα τα ανάκτορα).

Επίσης, υπάρχουν οι δευτερεύοντες χώροι κατοικίας των ηγεμόνων.

Τι γνωρίζετε για τους μυκηναϊκούς τάφους;

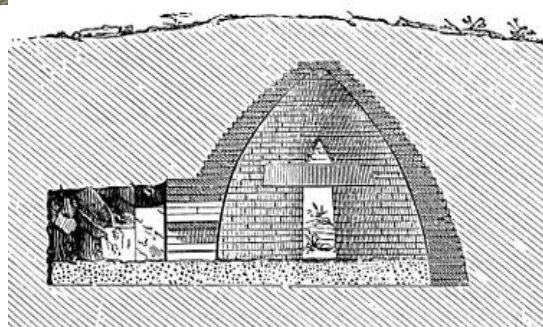
- αρχικά εμφανίζονται οι τάφοι:

α. ο νεκρικός θάλαμος είναι υπόγειος

β. γύρω από το θάλαμο υπάρχουν μεγάλα χτιστά τοιχώματα

γ. μετά την τοποθέτηση του νεκρού ο τάφος καλύπτεται, σχηματίζοντας ένα μικρό λοφίσκο, τον *τύμβο*

δ. πάνω στους λακκοειδείς τάφους τοποθετούνται λίθινες πλάκες (..... *στήλες*)², οι οποίες διακοσμούνται με ανάγλυφες σπείρες ή πολεμικές και κυνηγετικές σκηνές που μαρτυρούν τον πολεμικό χαρακτήρα των νεκρών

- αργότερα εμφανίζονται οι περίφημοι μνημειακοί τάφοι³ που αποτελούνται από:

α. ένα μακρύ, πλαισιωμένο με λίθινους ψηλούς τοίχους

β. τον νεκρικό θάλαμο που είναι υπέργειος, έχει κυκλικό σχήμα και θολωτή οροφή

γ. η είσοδος του θολωτού τάφου είναι μνημειακή, με χτιστές παραστάδες και υπέρθυρα με ανακουφιστικό τρίγωνο⁴

δ. μετά την ταφή του νεκρού, ο χώρος σκεπάζεται με χώμα έτσι ώστε να δίνει την εντύπωση χαμηλού λόφου

2. Πρόκειται για την πρώτη εμφάνιση επιτύμβιων στηλών στον ελληνικό χώρο.

3. Χαρακτηριστικό δείγμα θολωτού τάφου αποτελεί ο *θησαυρός του Ατρέα* στις Μυκήνες, ο οποίος θεωρείται ο τάφος του Αγαμέμνονα.

4. Πρόκειται για ένα τρίγωνο που σχηματίζεται από τα ανοίγματα θυρών και παραθύρων και χρησιμοποιείται για την καλύτερη στήριξη της εισόδου ενός κτηρίου.